

Jesus Christus verum esse probaretur, seu ut eo melius inter se convenirent et pœnæ quas solvit Hierosolyma, et scelus quod admiserat suum Deum crucifigendo; cui sceleri nullum simile unquam antea fuerit nec jam futurum sit. Ecquid apertius divinam demonstrat ultionem, quàm multitudo eorum qui à Romanis præ fratrum suorum oculis crucifixi fuerunt, atque inhumanitas habita in ipsos transfugas, qui sibi in Romanorum castris aliquid levamenti et securitatem promiserant, nedùm cruciatus suspicarentur? Quidquid enim crudelissimum in scelestis crucifigendis potest exerceri, quidquid contumeliosum ad horrendum istud supplicium potest accedere, adhibitum est à militibus qui istis miseris eo lubentius insultabant, quod irâ atque odio incendebantur. Quis non exhorrescat cum meminit tam multos Judæos, postquam crudeliter virgis cæsi sunt, in Hierosolynæ conspectu crucifixos fuisse, tantisque, dum pendebant, læsos esse contumeliis? Quis non agnoscat eos talia ac tanta jure fuisse perpeços, eo fine scilicet ut pœnas solverent illius furoris quo ipsi iisdem cruciatibus iisdemque opprobriis Messiam affecerant?

Thème 288.

Sancta Genovefa.

Sancta Genovefa Nannetoduri propè Lutetiam, ferè anno Jesu Christi quadringentesimo vicesimo ortum habuit. Circiter septimum duntaxat annum attigerat, cum sanctus Germanus, episcopus Antissiodorensis, sanctusque Lupus, Trecentis episcopus, per Nannetodurum iter egerunt, in Angliam ituri, ut Pelagianam hæresim refellerent. Uterque tantæ sanctitatis existimationem sibi pepererat, ut ubi illos Nannetodurum advenisse auditum est, magna hominum multitudo circà eos confluerit, ut viri sancti ipsis benè precarentur (*ou bien* : ut ab illis benedictionem acciperent). Hùc à patre et matre deductam

Genovefam, in mediâ turbâ afflatu divino internovit sanctus Germanus; et cum rogata accessisset, patri ejus ac matri ille dixit, coram Deo magnam fore hanc parvulam filiam, ejusque exemplo ad dominum multos adductum iri. Dein ab eo interrogata Genovefa velletne Deo se devovere, respondit hoc uno se flagrare desiderio. Die posterâ sanctus episcopus hanc, remotis arbitris, percontatus est num quod sibi pridè promisisset recordaretur. « Recordor, respondit illa non dubitans et sine « mora, speroque id me Dei auxilio tuisque precibus servaturam esse. » Tunc sanctus Germanus in terram aspiciens vidit æreum numisma cruce signatum; quod ei dono dedit, obtestans illam ut id collo appensum gereret.

Thème 289.

De S. Genovefa sequitur.

Aliquanto postquam sancti præsules profecti sunt, die quadam Genovefa a matre sacram ædem petente manere domi coacta est. Genovefa vero obsecrante ut comitandi copia sibi daretur, mater nec filiæ lacrymis nec precibus mota perstitit inexorabilis; imo fervidis ejus efflagitationibus vexata, tam vehementi exarsit iracundiâ, ut ei alapam impegerit. Furoris sui illico pœnas dedit, cæcitate enim affecta est, et penè duos annos lumine orbata mansit. Tandem recordata quod sibi sanctus Germanus prædixerat, jussit filiam aquam è puteo haustam sibi afferre, eamque crucis signo munire. Quam cum ei attulisset Genovefa, vix mater bis terve sibi lavit oculos, cum planè visum recepit.

Ab anno ætatis decimo quinto Genovefa cœpit bis tantummodo intrâ hebdomadem cibum capere, nempe die dominica, quintâque feriâ; ita tamen ut his ipsis diebus nihil aliud cibi sumeret præter panem hordeaceum et fabas ab unâ aut duabus hebdomadibus coctas, nec unquam nisi aquam potaret. Tam austero jejunio adjumento

erant preces fervidæ et quasi perpetuæ; tantamque vim lacrymarum coram Deo effundebat, ut locus in quo solebat orare istis difflueret.

Thème 290.

De S. Genovefa sequitur.

Tanta virtute licet prædita Genovefa, atrocissimis nihilominus calumniis impetita est. At virtutem spectatissimam exhibuit, nedum vindictæ desiderio frenos remitteret, et lacrymas effundere suisque pro inimicis ac criminantibus secreto exorare satis habuit. Sanctus Germanus, in Angliam iterum profecturus, iter egit per Lutetiam, quo Sancta Genovefa, mortuis suis parentibus, se receperat ad matronam quæ de fonte sacro olim susceptam ad se advocaverat. De Genovefa illico inquisivit sanctus episcopus. Hic tùm plebecula in illam debacchata, ausa est virtutem ejus in hypocrisis ac superstitionem vertere. Sed frustrà Genovefam probris laceraverunt; sanctus enim præsul, cum tam atrocibus calumniis neutiquam fidem adhiberet, velletque demonstrare de illà se longè aliter sentire, illam invisit, et reverentiam quam omnes demirati sunt adversus eam exhibuit.

Attila autem qui se ipse Dei Flagellum nuncupabat, devastatis multis imperii Romani provinciis, in Galliam cum formidando exercitu pedem intulerat. Cùm ea fama Parisiis trepidationem fecisset, cives suà in urbe haud tutos se existimantes, constitutum ac deliberatum habebant in oppida munitiora cum suis bonis se recipere.

Thème 291.

De S. Genovefa sequitur.

Pavore percussà totà Lutetià, congregatas matronas Genovefa hortata est, ut precibus, vigiliis ac jejuniis iracundiæ divinæ flagella averterent. Illi fidem adhibuere,

pluresque dies in æde sacrâ orando egerunt. At longè abfuit ut viri Genovefæ adhortationum rationem haberent. Frustrà illis demonstravit Deo esse confidendum, futurumque prædixit ut urbs eorum servaretur, urbes vero in quas se recipere vellent vastarentur a barbaris, eam pseudopphetissam habuerunt (*ou* appellârunt), eoque rabiei processere ut necem ei vellent machinari. Sed eo temporis puncto, quo cuncta Genovefæ formidanda videbantur (*ou bien* : quò in extrêmum discrimen venisse videbatur Genovefa), animorum vel maximo furore percitorum repentè divinitus tanta facta est mutatio, ut prava sua adversus illam consilia jam tùm abjecerint; et cùm vidissent ad urbem, prout prædixerat Genovefa, Hunnos non accedere, hanc, dum vixit, semper venerati sunt, fidemque ei habuere. Pro singularis sanctimonie præmio, miraculorum munere donata est, adeo ut opem ejus imploraturi undiquè accurrerent. Ineunte autem sexto sæculo obiit, ferè nonaginta annos nata. Humatum est corpus ejus in æde sacrâ sanctorum apostolorum Petri et Pauli, quæ nunc sanctæ Genovefæ nomine insignitur.

Thème 292.

Sanctus Simeon Stylita.

Quantamcunque mirationem faciant ea quibus referta est sancti Simeonis Stylitæ vita, caveamus tamen ne illa in dubium vocemus, quandoquidem referuntur à præsule Theodoreto, qui inter antiquitatis ecclesiasticæ scriptores gravitate et judicio spectatissimos jurè quidem annumeratur. Cum enim Sanctum Simeonem suis vidisset oculis, et sæpè sermonem cum eo habuisset, de illo adhuc vivente breviter scripsit, omnibus sui cœvis sibi testibus invocatis.

Simeon in quodam Ciliciæ pago ortum habuerat. Quem pater, qui pastor erat, suas oves pascere à pueritiâ edocuit. Cùm die quâdam, quâ pecus, nive obstante,

egredi non poterat, Simeon in ædem sacram se contulisset, audiit has voces ex evangelio recitatas : « Beati, « qui lugent; beati, mundo corde. »

A quodam pio sene quæsitum quomodo attingi posset illa felicitas. « Illam assequimur, respondit senex, jejundo, atque variis diei horis et per noctem orando, ut « fit in monasteriis. Mi fili, adjecit, perferenda sunt fames « et sitis, injuriæ atque opprobria; oportet ingemere, lacrymari, vigilare; morbo velut valetudine uti, nullumque, persequentibus hominibus, expectare solatium. »

Thème 293.

De S. Simeone sequitur.

Simeon tùm duntaxat decimum tertium annum attigerat. Attamen sancti senis verba animum ejus adeo commoverunt, ut implorato Dei auxilio, sese receperit in monasterium, in quo octoginta monachi asperrimis pœnitentiæ laboribus se exercebant. Simeon omnes sodales suos corpus affligendo brevi superavit. Namque dum cæteri altero quoque die cibum sumebant, ipse solus una tantum hebdomadis die edebat, escam sibi præstitam pauperibus largiens. Hanc cibi abstinentiam corporis vexatione sanè singulari cumulavit. Cùm die quâdam ivisset aquam è puteo haustus, situlæ fune renes suos adeo arctè adstrinxit, ut in carnem penetraverit; quod solo odore et distillante sanguine patefactum est. Haud sanatum est vulnus nisi post biennium: quo facto, monasterio præpositus illum rogavit ut discederet, ne exemplum ejus noxium esset cæteris. Tunc in casulam derelictam se recepit, ubi Moysis, Eliæ ac Jesu Christi jejunium imitandi, omnemque cibum per totam Quadragesimam sibi subtrahendi consilium cepit. Narrat Theodoretus illum, cùm ipse hæc scriberet, jam octies et vicies quadragesimam eo modo traduxisse.

Thème 294.

De S. Simeone sequitur.

Simeon, cum tres annos in hæc casulâ habitavisset, in summum montem ascendit, ubi confecto ambitu è lapidibus arenato non conjunctis se interclusum tenuit, statutum habens sub dio vivere, aeris injuriis exposito corpore. Trahebat crassam è ferro catenam, viginti cubitos longam, cujus extremæ partes hinc ad ingentem lapidem, illinc ad pedem ejus dextrum alligabantur, ne indè, quamvis voluisset, posset egredi. Postea vero ut Melecii, patriarchæ Antiocheni vicarii, qui ipsum inviserat, obsequeretur consiliis, extemplo opificem accersivit, qui hanc catenam avelleret.

Tùm vero de illo ubique audiri cœptum est. Ad eum multos ægrotos adducebant, rogantes ut illos sanos faceret. Qui voti compotes erant facti, beneficia ejus ubique pervulgabant, quâ de causâ vel plures circa eum ruebant, ut illum tangerent. At Simeon, ut turbam quæ ipsum orantem interpellabat à se removeret, decrevit columnæ insidere. Columnam primùm sex, dein duodecim, postea viginti duos, tandemque triginta sex cubitos altam extrui jussit. Hinc Stylites cognominatus fuit, è græcâ voce quæ idem sonat ac columna.

Thème 295.

De S. Simeone sequitur.

Multi vitæ institutum adeo singulare vituperabant; irridebant nonnulli; alii virum sanctum tanquam deceptorem contumeliis afficiebant. Usque eo venerunt Ægypti solitarii, ut se vellent ab ejus communione sejungere. Sed cum postea in hæc agendi ratione Dei digitum agnovissent, non potuerunt quin eam demirarentur.

Simeon autem in columnâ orabat modo stans, modo inflexo corpore, nonnunquam expansis manibus. Singulis diebus precari non desinebat ab occasu solis usque

ad diei sequentis tertiam horam pomeridianam. Istâ ab horâ ad vesperum Simeon adstantes edocere, consilium à se petentibus responsum dare, sanare ægros, controversias dirimere, atque inter inimicos componere gratiam. Ad illum enim facilè patebat aditus; mitis ac hilaris erat, unicuique, etiam opifici, rustico aut mendico respondebat. Ad Christum adjunxit plura millia ethnicorum ex variis nationibus, qui cùm ad eum venissent solâ ducti curiositate, ad Christi fidem conversi revertentur. Consilium ejus exquirebant episcopi atque imperatores de Ecclesiæ negotiis, quibus semper ardenti animo inservit. Magistratus ipsosque antistites suis de officiis liberrimè admonebat. De cætero adeo humilis erat, ut hominum postremum se existimaret.

Thème 206.

De S. Simeone sequitur.

Simeoniis quos sanitati restituerat nunquàm non dicebat: « Si quis à vobis quærat quis vos sanaverit, dicite « vos a Deo sanatos: cavete ne de Simeone commemoretis: sin aliter, vos ego admoneo fore ut in eumdem « morbum recidatis. »

Ferè anno Jesu Christi quadringentesimo sexagesimo, Deus illum hominem cui pœnitentiâ singulari assimilandum nullum reperias ad se vocavit; circiter sexaginta novem annos natus erat, quorum triginta septem in columnâ exegit. Cùm illi hora instaret suprema, corpus inclinavit orandi gratiâ. Tres dies effluxere, nec eum surgentem videntur. Miratus Antonius hujusce discipulus, ad eum ascendit mortuumque reperit. Quâ de re statim certiore fecit Antiochenum antistitem, qui cùm venisset, comitantibus tribus aliis episcopis, Antiochiam sanctum corpus transtulit, circumfluente ingenti plebis multitudine, quæ hymnos et psalmos cantabat.

Ea fuit sancti Simeonis Stylitæ vita. Christicolis ista

proponitur haud tanquam exemplum quod sequantur, sed veluti causa Dei sapientiam atque potestatem demirandi, qui per singulares admodum vias, à se electos interdum deducit in iisque, quamvis infirma sit caro, miracula operatur, quibus fidem adhibere vix possunt homines cæteri, nedum ea imitari seu intelligere valeant.

Thème 297.

Sanctus Paulus Eremita.

Paulus, eremi primus cultor, in inferiori Thebaide, Ægypti provinciâ, natus est. Cùm tre familiari valeret, litteris studuit, atque in Græcorum Romanorumque scientiis multum progressus est (*ou bien*: atque Græcorum Romanorumque scientiarum peritissimus factus est). Cùm ob Diocletiani persecutionem se abdere coactus fuisset, Deus illi in mentem injecit ut cunctis nuntium remitteret, desertissimam solitudinem petiturus. Longum iter emensus, in imo monte ingentem speluncam reperit, cujus aditus saxo ocluderetur. Curiositatis causâ aperto specu, intus conspexit quasi amplum œcum, desuper apertum, annosâque palmâ ramos suos expandente obumbratum. Indè fons admodum limpidus prorumperebat, pariebatque rivulum, qui propè extemplo sub terras rursus penetrabat.

Paulus cùm existimaret divinam providentiam eum locum pro domicilio sibi paravisse, illic stetit, ut reliquam vitam ibi perageret. Palma autem quæ in specu erat victum vestitumque ei suppeditabat. Cùm annum quadragesimum tertium attigisset, Deus illius alendi gratiâ patravit miraculum quod usque ad mortem ejus produxit. Corvus enim illi, veluti prophetæ Eliæ, singulis diebus dimidiatum panem afferebat. Paulus in solitudine abstrusus, orando, resque æternas meditando, totam operam dabat.

Thème 298.

De S. Paulo sequitur.

Ita vixit Paulus usque ad annum ætatis suæ centesimum decimum tertium, soli Deo notus; omnibusque posteris ignotus existitisset, ni placuisset Deo illum, paulo antequam moreretur, prodere ea qua dicturus sum ratione.

Sancto Antonio, qui in aliâ Thebaidis parte jamdudum vivebat, cum nonaginta annos natus esset, die quâdam in mentem venit, præter ipsum nullum alium in deserto pleni perfectique solitarii hucusque vitam egisse. Nocte subsequenti illi revelatum est, remotiori in solitudine alium ipso multo meliorem existere, eumque adeundum esse. Ubi illuxit, senex sanctus in viam se dedit. Cùm biduum totum incessisset, orandoque noctem subsequentem consumpsisset, primâ luce aspexit lupam secundum montem imum subrepentem, quærentemque aliquem rivum, quo sitim restingueret. Quam secutus oculis, ad specum accessit, cujus perobscurus erat aditus. Eo ingressus est, suspenso gradu incedens et absque strepitu, animam comprimens, subsistensque identidem auscultandi gratiâ. Tandem cùm aliquid luminis prospexisset, properavit; pede autem ad lapidem offenso, obstrepuit.

Thème 299.

De S. Paulo sequitur.

Vix strepitum audivit Paulus, cùm fores pessulo occlusit. Tunc Antonius cùm præ limine humi se prostrasset, ibi vel post meridiem substitit, obsecrans eum ut aperiret: « Non te fugit quis ego sim, undè veniam, et quâ de causa huc venerim. Scio nec fateri dubito me indignum esse qui te videam. Haud abibo tamen quin te viderim. Quod si impetrare nequivero, mihi certum deliberatumque est ad tuum ostium expirare: tu saltem

« corpus meum sepelies. » Denique ostium Paulus illi aperuit. Inter se amplexati sunt, se invicem suo nomine salutantes, quamvis neuter unquam de altero audivisset, Deoque unâ gratias egerunt. Post osculum sanctum, cùm uterque sedisset, Paulus, qui à nonaginta annis cum nullo sermonem contulerat, hisce orsus est verbis: « En adest quem tanto labore quæсивisti: quid vides? Corpus senectute confectum, canis incomptis opertum, hominem in pulverem mox resolvendum. At edoce me, quæso, quomodo genus humanum se habeat. Num in urbibus antiquis nova surgunt ædificia? Quomodo regitur terrarum orbis? existuntne etiamnum homines adeo cæci, ut dæmonum sint cultores? »

Thème 300.

De S. Paulo sequitur.

Dum ita colloquerentur, viderunt corvum arbori insidentem, qui volatu placido panem integrum ipsis apposuit atque evolavit. « Vide, ait sanctus Paulus, quàm benigne nobiscum agat Dominus qui nobis prandium misit. Sexagesimum enim annum dimidiatum panem quotidie accipio; te autem adveniente, Jesus Christus cibum duplicavit. » Deum precati, in fontis margine sederunt, ut cibum sumerent; quo facto, totam noctem orando psalmosque cantando consumpserunt.

Cùm illuxit, Antonio dixit Paulus: « Mi frater, jam pridem sciebam te in ea regione manere; cùmque mihi promississet Deus, semper speraveram me non moriturum esse priusquam te viderem. Sed quia adest quietis meæ hora, huc te misit ut terrâ corpus meum operias. » Tum Antonius lugere ac suspirare, obsecrans eum ut à se non discederet, sed ipsum potiùs in beatorum sedem secum deduceret. Cùm Paulum penès non esset quod à se petebat illi concedere, satis habuit eum admonere ipsi suam privatam utilitatem fratrum utilitati, quibus ejus

documentis et exemplis adhuc opus erat, non esse præponendam.

Thème 30.

De S. Paulo sequitur.

Antonium autem rogavit Paulus ut, si posset, iret quæsiturus pallium quod ipsi munere dederat Athanasius, Alexandriae episcopus, idque ut sepeliretur afferret. Non quod multum curaret Paulus suum corpus sepeliri; sed Antonium volebat liberatum à dolore quem profecto hausisset, si ipsum animam efflantem vidisset. Antonius cum id miraretur quod de Athanasio et de pallio sibi modo dixerat, sibi visus est videre Jesum Christum in eo præsentem, Deique Spiritum quo replebatur adoravit. Oculos ejus manusque deosculatus, nihil ausus reponere, lacrymis perfusus profectus est, ut in suum monasterium rediret.

Eo advenit valdè fatigatus anhelusque. Cùm illi obviam venissent duo ex ejus discipulis, qui jampridem ei ministrabant, illum percontati sunt ubinam tam diu moratus fuisset. « Heu miserum me peccatorem! res-pondit Antonius, haud dignus ego sum quem solitari-um nominent: vidi ego Eliam, vidi ego Joannem in « solitudine, vidi ego Paulum in paradiso. » Nec plura; sibi-que pectus percutiens, è cellulà suà pallium deprompsit. A suis discipulis rogatus ut mentem suam explanaret (*ou bien*: ut apertè palàmque diceret), solummodo respondit: « Ut tempus loquendi, sic tempus « tacendi est. » Cùmque exiisset, nullo sumpto cibo, eadem reversus est.

Thème 302.

De S. Paulo sequitur.

Antonio nihil longius erat quàm ut adveniret; Paulum solum in mente, Paulum solum præ oculis habebat,

timebatque ne suum antè reditum ille moreretur; quod quidem evenit. Prostridè autem manè Paulum, quem medium habebant angeli, prophetæ et apostoli, luce coruscum in cœlos ascendentem vidit. Extemplo humi prostratus, dum effusè lacrymat: Paule, ait, cur à me « discedis? Tene tam sero mihi notum fuisse, ut tam « cito ego te amitterem! » Se rursus in viam dedit, quàm maximà adhibita celeritate. Cùm in specum advenisset, corpus genibus nixum reperit, erecto capite, extensisque ad cœlum manibus. Primum existimans Paulum vivere atque orare, et ipse oravit. Cùm autem illum suspirantem non audiret, uti eum orando facere animadverterat, accessit eum amplexaturus, atque illum obiisse agnovit. Involutum corpus è specu extraxit; at deerat instrumentum quo terram effoderet. Cùm valdè doleret quid ageret nescius, duo leones ex imà solitudine ad eum accurrerunt. Venientes procubuerunt juxtà corpus mortuum, rugientes quasi dolorem suum significandi gratià. Dein cùm terram scalpere cœpissent, fossam hominis capacem fecerunt, in qua corpus positum Antonius terrà operuit. Hujusce mirabilis solitarii obitus anno Jesu Christi trecentesimo quadragesimo primo aut secundo evenit.

Thème 303.

Duo Fratres.

Cuidam Londinensi negotiatori duo filii erant. Prava indole major natu minorem oderat fratrem, qui miti et pacifico ingenio longe illo amabilior erat. Quamprimum data occasione illum omni modo male mulctabat. Incasum cedebant patris objurgationes. Pater, cui jam seni ingentes erant opes, singulari admodum partitione, majori natu opes et naves tradidit, id unum illi præcipiens, ut commercio vacaret, juniorique fratri auxilio esset. Ubi primum opibus potitus est major, expulsus fratrem sortis arbitrio permittit, nilque illi auxilii lar-

gitor. Ea inhumanitas juniore stomachum movet : « Isto si frater meus me habuerit modo, secum reputans ait, quid mihi ab alienis est expectandum ? »

Thème 304.

De duobus fratribus sequitur.

Vivendum tamen erat. Vires illi et animum erigit egestas. Londino discedit, quemdam proximi oppidi negotiatorem convenit, suam operam profitetur. Annuit ille, juvenemque inter suos excipit. Cui, paucis ubi commoratus est annis, tantum et prudentiæ et virtutis sensit inesse, ut unicam filiam in matrimonium suæque omnia bona moriens illi tradiderit. Defuncto socero, gener, cui sat magnæ erantopes, parum vero ambitionis, in quadam ab urbe primaria distante regione locuples emit prædium et castellum, in quod ipse et uxor se recepit.

Thème 305.

De duobus fratribus sequitur.

Providentiæ semper dant pœnas ferrea pectora. Natu majori, cum defuncto patre diu omnia prospere cecissent, exitiosus incidit annus; tempestate fuerunt demersæ illius naves. Mercatores qui cum eo negotiabantur, suis creditoribus decoxerunt; eo accessit miseriæ, ut flammis concepta domo, omnes ejus res incensæ sint, atque ad summam fuerit ille mendicitatem redactus. Quo in horrendo statu, ne fame interiret, id unum supererat præsidii, ut regionem pererraret, et illorum opem exoraret, quos moveret sua enarrata calamitas. « Quid, intra se inquiebat, de me ageretur, si eadem omnium pectoribus, quæ meo inesset feritas? Proh! si compertum haberent quo fratrem ego habuerim modo, memetipsum indignabundi repellerent! »

Thème 306.

De duobus fratribus sequitur.

Die quâdam quum totus in istis cogitationibus intentus plures fuisset emensus leucas, et vix unde sustentaretur aliquid cibi invenisset, quemdam optime vestitum procul aspexit in prato amœno villæ adjuncto obambulantem, cujus illum dominum esse intellexit. Progressus, ad illum propius accedit, suas enarrat calamitates, orans ut sibi non nihil subsidii eroget. « Unde es tu, advena inquit, qui ista calamitatum serie fuisti pressus? » At ille quidquid acciderat sibi singillatim enarrat, quomodo suum tractavisset fratrem prætermittens. In eo erat ut id quoque confiteretur; veritus tamen est ne, quam movere fuerat conatus pietatem, ipse exstingueret.

Thème 307.

De duobus fratribus sequitur.

Advena quis sit ipse non aperit; pauperem in suum ducit castellum, suos jubet illum optime excipere, atque hospitium in noctem illi parare. Vespere uxori casum enarrat, et suum illi consilium aperit. Altiore pauper obdormivit somno. Vix experrectus, id primo cogitavit : « Probus ille vir quam munificus est! qui, nisi dives natus est, certe qui dives evaderet dignus erat. » Haud multo post, illum dominus arcessit. Ubi prodiit, commotus oculos in illum deligit, et ab illo quærit num sibi loquentem agnoscat. Cui pauper : « Minime, » inquit. At ille : « Eheus! exclamat, tuus ego sum frater. » Quibus dictis, ejus in ulnas ruit, et arcte complexum tenet. « Et tu, inquit, dives es, quippe dives ego. Unâ vivamus, nosque invicem diligamus. » « Sane, ait alter; ego te diligam; numquam vero quomodo et ego te habuerim, et tu fueris ultus, obliviscar. »

Thème 308.

Sanctus Hilarius.

Hilario Pictavii nato accidit ut in idololatriæ tenebris diù torperet. Sed tandem veritatis lumine illustratus, fonte sacro ablutus est; adeoque novum sibi ingenium induit, ut longè alius atque antea visus sit. Dei Spiritu æquè plenus ac christicolæ summum virtutis gradum adepti, atque sanctæ religionis propagandæ studiosus, alios fidei dogmata edocebat, alios ad Dei cultum hortabatur, illis antè oculos æternam quam suis famulis Deus promittit mercedem proponendo, ita ut, etiam laicus, imo alligatus matrimonio, gratiam sacerdotii ad quod Deus ipsum destinabat, jam possidere videretur. Idcirco populus Pictaviensis nihil antiquius habuit quàm ut illum præulem eligeret; et quamvis refragaretur, sacris ordinibus initiari coactus est. Ubi ad pontificalem dignitatem quasi invitus evector fuit, illum viderunt vitæ delicias generosiùs quàm unquam ejurantem, ut regendo ac moderando suo gregi tuendæque veritati totum se dederet.

Thème 309.

De S. Hilario sequitur.

Hilarium adjuverunt plerique Galliæ præules; namque dum hæresis Ariana ferè omnes Ecclesias perturbaret, Gallica fides ex toto puram servabat. Cùm Bitteras se contulisset, impediverunt Ariani ne in concilio ibi habitato audiretur, adeoque efficaci solertiâ imperatorem deceperunt, ut virum sanctum unàque Rodanum Tolosanum præulem in Phrygiam relegaverit. Post quatuor circiter annos Constantinopolim venit, oppressamque videns veritatem, ab imperatore efflagitavit publicum colloquium, in quo liceret, adstante ipso imperatore, cum Arianis disceptare. Ariani vero, cum istiusmodi colloquium ante omnia formidarent, imperatori persuaserunt

ut Hilarium suam in Ecclesiam dimitteret, veluti turbatorem toto in Oriente tumultuantem.

Hilario in sedem restituto nihil antiquius fuit quàm ut convocanda curaret multa concilia, ut quantum posset malis quæ Ecclesiam affligebant mederetur. Deo favente, tam prosperè rem gessit (*ou bien* : operam illi adeo fortunavit Deus), ut plerique præules qui humanâ fragilitate Arianæ formulæ subscripserant, culpam suam humiliter confitentes, quæ prava prodidissent exempla eluerint. Denique, postquàm illi contigisset ut sinceram ad fidem revocaret Galliam, quietè obiit in suâ diocesi, die decimâ tertiâ januarii anni trecentesimali sexagesimi octavi, vel juxtâ alios, ineunte novembri anni trecentesimali sexagesimi septimi.

Thème 310.

Sanctus Antonius.

Antonius in quodam superioris Ægypti pago, anno Jesu Christi ducentesimo quinquagesimo primo, in lucem editus est. Sui eum parentes, tum virtute tum nobilitate et amplissimis prædiis spectatissimi, more christiano instituendum curaverunt. Suis orbatus parentibus, cùm duntaxat decimum octavum aut vigesimum annum percurreret, sororem suam adhuc admodum juvenem curæ habuit, dispensandaque suscepit bona, quæ hæreditate à suis parentibus acceperant. Ferè sex mensibus elapsis Antonius in ædem sacram ingressus, cùm legebantur hæc verba Jesu Christi juvenem divitem alloquentis: « Si vis perfectus esse, vade, quidquid habes vende et da pauperibus, tuque in cœlo thesaurum possidebis; dein veni et sequere me; » hæc verba tanquam sibi dicta accepit; atque statim ut ex æde sacrâ egressus est, patrimonii sui agros distribuit, suppellectilis unam partem vendidit, cujus pretium dedit pauperibus, alteramque in sororis suæ cultum servavit. Paulo post in sacram ædem ingressus, auditisque his aliis Jesu Christi verbis: « No-

lite solliciti esse in crastinum, » pauca quæ servaverat pauperibus largitus est, sororem suam quibusdam virginibus christianis sibi notis commisit, domoque relictâ, in cellulam propè suum pagum primùm se recepit, ut ibi precibus et pœnitentiæ totum se dederet.

Thème 311.

De S. Antonio sequitur.

Suis autem manibus laborabat Antonius; idque semper servavit, cum non ignoraret, ut ait S. Athanasius qui vitam ejus scripsit, otiosum non debere cibum sumere. De labore solummodo detrahebat undè viveret, quodque supererat pauperibus largiebatur. Frequentissimè orabat, edoctus sine intermissione esse orandum. Ità attentè legebat audiebatve quæ legebantur, ut nihil illi excideret, suaque ei deindè pro libris erat memoria.

Dejiciendi dæmonis gratiâ adeo vigilabat ut sæpè noctes totas insomnes duceret. Semel tantùm unoquoque vel bino quoque die, post solis occasum cibum sumebat : interdùm totum per triduum omni abstinebat escâ. Panis et sal pro cibo ei erant, et non nisi aquam potabat. Pro lecto matta; sed plerumquè nudâ humo cubabat. Pro indumento ei erant cilicium, penula è pelle vervecinâ, cingulum et cucullus. Postea cellula derelicta, longè à pago suo abiit, ut in tumultu sese includeret. Quis dicat, quàm horribilem in modum ibi à dæmonibus cruciatus fuerit? At de illis licèt furentibus victoriam semper retulit.

Thème 312.

De S. Antonio sequitur.

Denique, triginta annos natus, in solitudinem se recipiendi consilium cepit. Trajecto Nilo, in castello veteri jam pridem deserto, stetit. Cujus ostium clausit nec ulli unquam aperiebat. Bis intrâ annum panis ei afferebatur;

namque in Thebaide conficiebatur is qui vel toto anno corruptionis expertus servaretur. In isto secessu viginti circiter annos ita exegit, ut nunquàm egrederetur, nec ulli daret ad se aditum, semperque pateret sævissimis dæmonum vexationibus, jejunio tamen atque oratione victor semper evadens. Postremùm, cùm multi vitæ ejus genus imitandi flagrarent desiderio, instarentque ut veniret ipsos suis adjuturus consiliis, è secessu exiit tanquam è sanctuario, in quo Deo sacratus Spiritu ejus se repleverat. Per eum Deus multa patravit miracula, illique gratiæ et salutis verba impertiit, ut mœrentes levaret solatio, gratiamque inter inimicos componeret. Cunctos ipsum adeuntes sedulo hortabatur, ut graviter secum meditarentur de æternitate; multique ejus adhortationibus commoti sua bona deserere non dubitaverunt, ut vitam solitariam susciperent. Patris instar Antonium colebant cuncti, ductuque illius omnia faciebant.

Thème 313.

De S. Antonio sequitur.

« Filii mei, dicebat suis discipulis Antonius, enitamur
« ut magis in dies opus ferbeat, quasi modo incipiamus,
« nedum diurni laboris nos tædeat. Ne unquàm obli-
« viscamur nos, postquàm in terris paucos annos labo-
« raverimus, æternam mercedem in cœlis accepturos
« esse. Ne unquàm mortem supremumque judicium
« attendere desinamus. E somno excitati nos ad ves-
« perum non victuros esse, lectum autem petentes nos
« diem posterum haud esse visuros existimemus. Tunc
« comprimendis cupiditatibus nostris totam dabimus
« operam, nedum istis pareamus. »

Maximino Imperatore, anno trecentesimo undecimo, persecutione in Christianos renovata, edoctus Antonius quam perniciose in Ægypto præsertimque Alexandria sæviret, appetens martyrii solitudinem deserere non dubitavit, ut hancee in urbem se conferret; namque illi ni-